

הרהורים אסטרטגיים

לוחם

כונה, בהיותה מבוססת על ריכוז המאמץ להשגת הכרעה במקום אחד ורק לאחר מכן העתקתו כדי להתמודד ביריב האחר, אשר ביחס אליו נקטו לפני כן בהתגוננות.

ועתה, מהו השיקול הנכון? — נגד מי מן היריבים לפעול ראשונה? המוטב לתקוף תחילה את היריב החלש או שמא דווקא את החזק? נזכור כי הקביעה מיהו החזק או החלש אינה עניין מספרי גרידא כי אם מחייבת שיקול והערכה של יחסי הכוחות: בין ה"כוח האחד" לבין כל היריבים ויחסי הכוחות בין ה"כוח האחד" וכל אחד מן היריבים בנפרד. הערכת יחסי הכוחות מתבססת לא רק על יחסי העוצמה כי אם גם על ההבדלים ברמת היעילות (רוח גייסות, מיומנות, רוח צוות, וכד') של הכוחות היריבים.

השיקול הזה יקבע נגד מי לפעול ראשונה. ברור שאם נכוון את המאמץ הראשוני נגד היריב החלש יסייע הדבר ליריב החזק. אף אם היה ה"כוח האחד" שווה כוחות ליריב החזק תחלש עוצמתו תוך כדי התמודדות עם היריב החלש, וכשיתמודד עם היריב החזק — יוכרע.

★

אומה הנלחמת תוך ניצול היתרונות שב"קוים פנימיים" חייבת להביא לידי הכרעה מהירה את ההתמודדות עם אחד היריבים, ובדרך כלל עם החזק שבהם; ולא, ינועו כוחותיה מחזית לחזית ולא תשיג הכרעה. מלחמה מעין זו תתנהל בכבדות תוך נצחונות זמניים או נסיגות מקומיות ועלולה להביא לדלדול כוחה של האומה הנלחמת ולהתפוררותו. כך, בתהליך הדרגתי תפסיד במערכה ואבודותיה ילכו ויגדלו ככל שתמשך הלחימה.

מלחמת ששת הימים הינה דוגמה כמעט קלאסית לניצול קוים פנימיים ולהחלטה נכונה לרכז את כל הכוח נגד האויב העיקרי, בעת שחיל האוויר מבצע למעשה בהצלחה את השלב המכריע של פעולות האוויר, מייד עם פרוץ פעולות האיבה.

אני בטוח שלוא עמד קולי בארנס להוציא הוצאה חדשה של ספרו היה מציג את מלחמת ששת הימים במקום תאור המתאגרף שזקק לו.

לסיכום, אומה הנלחמת ביריבים אחדים זקוקה ליתרון איכותי בכוח האדם ובציוד, אשר יתן את אותותיו בשיטות לחימה משוכללות ואלה יחשפו את נקודות התורפה של האויב. יתרון זה צריך לנצל בשקידה, בתבונה ובתושיה.

בשעה שהינך מתמודד עם כוח אויר של היריב — אף אם אותו יריב כולל כמה מדינות נפרדות — עליך לפתח את כוחך האווירי ברמת איכות כזאת שיוכל לנטרל את האויב ובכך, לאפשר לך חופש תנועה ויכולת תמרון מקסימליים לכוחותיך האחרים. את השליטה האווירית יש להשיג בפרק הזמן הקצר ביותר ועל העליונות האווירית חייבים לשמור משך כל זמן ההתמודדות.

לגבי זירת היבשה, כאשר הנך מתמודד ביריבים אחדים, יהיו קביעת המאמץ ואורח הפעלתו כרוכים בקושי מיוחד. הבעיה שתעמוד לפניך היא כיוון המאמץ, נגד איזה יריב להפעילו והאם לפצלו או לרכזו. תאור מעשי למצב, אם כי מאספקט כוחות יבשה, נתן לויט"קול' א' בארנס ("אמנות המלחמה" הוצאת "מערכות", עמ' 51)... "אם נעייין בתנאים ובקשיים בהם פועלים הקוים הפנימיים... שהרי דומה המצב למצבו של מתאגרף העומד מול שני יריבים או אף רבים מזה בזירה שאינה תחומה בחבלים. יכול אתה לדחוק יריב אחד אל קרן זווית — הרי הוא מזנק אל מחוץ לזירה וחוזר לתוכה ברגע שהפנית את תשומת לבך ליריב השני. כך יכול הדבר להימשך זמן בלתי מוגבל וסיכוייך להגיע לתוצאה מכרעת מועטים הם. אכן אם מוקפת הזירה חבלים (שבאסטרטגיה פירושם: ים או מכשול אחר שאיננו ניתן למעבר) כי אז גדלים סיכוייך במידה ניכרת להשגת הכרעה, אולם נחוצים להצלחה גם תנאים נוספים: הזירה צריכה להיות כה גדולה שיריביך לא יוכלו להלום בך בבת אחת, עליך להחזיקם מפורד דים ועוד — עליך לטפל ביריבך הבלתי אמצעי ביד כה קשה עד כי לא יוכל להתאושש במהרה ולהכות בגבך שעה שהנך עוסק ביריב הפנימי..."

ובכל זאת, כיצד תתמודד נגד יריבים אחדים? האם תעתיק את מהלומותיך, לסירוגין, מיריב אחד למיש-נהו. או שמא מוטב תפצל מראש את המאמץ ותשתדל לפגוע — כמעט בעת ובעונה אחת — בכל אחד מן היריבים?

העתקת הכוחות לסירוגין או פיצול המאמץ, כדי לפגוע בכל היריבים באחת, יחייבו את ה"כוח האחד" להתרוצץ הלוך ושוב בלי להשיג הכרעה ובסופו של דבר יביא לידי דלדול עקב התשת הכוחות.

לעומת זאת מצויה אפשרות אחרת: ריכוז הכוח והנחתת מהלומה נגד אחד היריבים עד נטרולו או השמדתו של זה. ורק אז — העתקת המאמץ נגד היריב האחר. דרך זו — של ריכוז הכוח — היא הנ-